แนวคิดเชิงซูฟีของกลุ่มดะวะฮุตับลีม
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย
The Concept of Sufi in Da'wah Tabligh
Movement in the Southern Border
Provinces of Thailand

มะสาการี อาแด Masakaree Ardae

	Q			
-	เลขหมู่ BP 189.5	2165	2543	
-	Bib Key 21122	12		
Perfect Assessment	/ 2 6 i		L /	
-			A /	]

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ Master of Arts Thesis in Islamic Studies
Prince of Songkla University

2543

ชื่อวิทยานิพนธ์

แนวกิดเชิงซูฟีของกลุ่มคะวะฮฺตับลืนในจังหวัดชายแคนภาคใต้ของไทย

ผู้เขียน

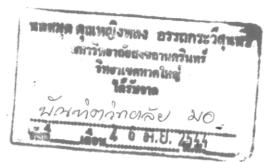
นายมะสาการี อาแค

สาขาวิชา

อิสลามศึกษา

ปีการศึกษา

2543

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาประวัติและการวิวัฒนาการของแนวคิดซูฟี และแนวคิดเชิงซูฟีของกลุ่มดะวะฮุตับลีมในจังหวัดชายแคนภาคใต้ การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึด เอกสารและการบรรยายเป็นสำคัญ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังใช้วิธีการสังเกตอีกด้วย

ผลจากการวิจัยพบว่า คำว่า "ซูฟี" เป็นคำที่กำเนิดขึ้นในศต รรรษที่ 2 ของฮิจญุเราะฮุศักราชอันเป็นยุควิกฤตในสังคมมุสลิม สภาพดังกล่าวทำให้นักซูฟีมีแนวคิดของตนเองเป็นหลัก จากนั้นแนวคิดซูฟีก็ได้วิวัฒนาการขึ้นตามลำดับจนนักซูฟีได้แพร่หลายไปทั่วโลกมุสลิมในนามของตอรีเกาะฮฺที่หลากหลาย เช่น กอดิริยะฮฺ (Qādiriyah) ริฟาอิยยะฮฺ (Rifā'iyah) สุฮัรวัรดิยะฮฺ (Suharwardiyah) ฮาติมิยะฮฺ (Hātimiyah) ชิชตียะฮฺ (Jishtiyah) ซับอินิยะฮฺ (Sab'iniyyah) เมาลาวิยะฮฺ (Maulawiyah) นักชบันดียะฮฺ (Naqshabandiyah) ซัตตะริยะฮฺ (Sattariyah) มูญัดดิตียะฮฺ (Mujaddidiyah) ติญานิยะฮฺ (Tijāniyah) ดัรกอวียยะฮฺ (Dargāwiyyah) ซะนุซียะฮฺ (Sānusiyah) อะฮฺมะดียะฮฺ (Aḥmadiyah) ฯลฯ

การวิวัฒนาการและการแพร่กระจายของนักซูฟีทำให้เกิดแนวคิดและทฤษฎีที่แตกต่าง กัน แต่นักซูฟียังมีแนวคิดและทฤษฎีหลักที่สำคัญ เช่น เตาฮีดและมะอุรีฟะฮฺ มุจาฮะคะฮฺ อัสสิยาฮะฮฺ วัดคะวะฮฺ ซิกรุลลอฮฺ ซุฮคฺ ตะวักกุ้ล ฯลฯ

คำว่า "คะวะฮุตับลีฆ" เป็นคำที่เริ่มใช้โดยท่านเมาลานาอิลยาสผู้ก่อตั้งกลุ่มคะวะฮุตับลีฆ อันหมายถึงกลุ่มที่ทำงานเชิญชวนมวลมนุษย์สู่พระองค์อัลลอฮฺ (ซุบฮานะฮุวะตะอาลา) และเผยแผ่ สารของพระองค์อีกด้วย กลุ่มคะวะฮุตับลีฆเกิดขึ้นครั้งแรกในเขตเมวาต ประเทศอินเดีย เมื่อปี พ.ศ.2477/ค.ศ. 1934 โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์จากนักวิชาการมุสลิมดิวบานที่ได้รับแนวคิด ซูฟิจากตอรีเกาะฮุกอดิริยะฮฺ ชิชติยะฮฺและนักชบันดียะฮฺ ผ่านท่าน ซาฮฺวลียยุลลอฮฺ อัลดะฮฺลาวีและ โรงเรียนดารุลอุลูม ณ.เมืองคิวบาน จากนั้นกลุ่มคะวะฮฺตับลีฆก็ได้แพร่หลายสู่ประเทศต่างๆมากมาย ในปี พ.ศ. 2508/ค.ศ.1965 กลุ่มคะวะฮฺตับลีฆก็ได้เข้ามาคำเนินงานคะวะฮฺในประเทศไทย จังหวัด ตาก ในปี พ.ศ. 2518/ค.ศ.1975 โดยประมาณกลุ่มคะวะฮฺตับลีฆก็เริ่มเข้าสู่จังหวัดนราชิวาสและในปี พ.ศ. 2536/ค.ศ.1993 กลุ่มคะวะฮฺตับถีฆก็ได้สร้างมัสยิด อัลนูร – ศูนย์มัรกัสกลุ่มคะวะฮฺตับถีฆฺใน จังหวัดชายแดนภากใต้ – ณ จังหวัดยะลา

ในเมื่อกลุ่มคะวะฮุตับถีฆเป็นองค์กรใหม่ที่เกิดขึ้นจากความรู้และประสบการณ์ นักวิชาการมุสลิมคิวบานที่ยึดมั่นกับแนวคิดซูฟีทำให้กลุ่มคะวะฮุตับลิฆในจังหวัดชายแคนภาคใต้ ของไทยได้รับแนวคิดซูฟีดังกล่าว โดยเฉพาะแนวคิดของท่านซาฮฺวลียยุลลอฮฺ อัลคะฮฺลาวี Thesis Title The Concept of Sufi in Da'wah Tabligh Movement in the Southern

Border Provinces of Thailand

Author Mr. Masakaree Ardae

Major Program Islamic Studies

Academic Year 2000

Abstract

The aim of this thesis is to study the history and the development of the concept of Sufi and the existing of Sufi concept in Da'wah Tabligh movement in the Southern Border Provinces of Thailand. This research is based mainly on the the documentary, descriptive and observatory study.

The outcome of this research has shown that the word "Sufi" is originated in the 2nd century Hijrah era which marked as the Muslim social crisis era. The Muslim social crisis era had given an opportunity to the Sufi to develop their symbolic concept of belief in their own way. The Sufi concept had been developing step by step and later spreading far and wide througout the Muslim world and become known as Tariqah which split into different schools of thought such as Qadiriyah, Rifa'iyah, Suharwardiyah, Hatimiyah, Jishtiyah, Sab'iniyyah, Maulawiyah Naqshabandiyah, Sattariyah, Mujaddidiyah, Tijaniyah, Dargawiyah, Sanusiysh, Ahmadiyah etc.

The development and spreading of the Sufi had created various Sufi concepts and theories but every Sufi had firmly maintained and practiced the core or Principle of Sufi concepts and Theories such as Monotheism and Gnosis, Effort, Journey and Preaching, Remambrance of Allah, Ascetic and Trust in God.

The word Da'wah Tabligh was first initiated by Maulana Ilyas, the founder of Da'wah tabligh movement – A group of people who is calling mankind to Allah (subhanahuwata'la) and preaching the message of Allah. The Da'wah Tabligh was founded in 1934 A.D. In Mewat region, India, the movement had been influenced by Deoban Muslim Scholars where they had inherented the Sufi concept from Qadiriyah, Jistiyah, and Naqshabandiyah via Shah Waliyullah Al-Dahlawi and Darul-u-lum school in Deoban. From the time onward, the Da'wah Tabligh has been spreading its influences to different countries in the

world. In 1965 A.D. the Da'wah Tabligh had been spreading their work to Tak, Northern Thailand. Around 1975 AD. the Da'wah Tabligh had set their foot hold in Narathiwat, Southern Thailand. and in 1993 AD. they built the al-Noor Mosqe - Da'wah Tabligh center of Southern Border Provinces of Thailand – in Yala, Thailand.

The Da'wah Tabligh is a new movement, believed to be the products of Muslim Scholars from Deoban and adhered themselves to Sufi concept. And the Da'wah Tabligh in Southern border provinces of Thailand, the off-shoot of the Da'wah Tabligh in India, also received the same influences and concepts from the Da'wah Tabligh which originated in India especially, the concept of Shah waliyullah Al-Dahlawi.